

Dosarul nr. 2ra-2135/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Jomiru-Niculită)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu)

DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către Anatol Mătășaru, reprezentat de către avocatul Victor Panțîru și Ministerul Justiției,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatol Mătășaru împotriva lui Viorel Chirtoacă, Ghenadie Floreac, Alexandru Mocanu, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Finanțelor cu privire constatarea încălcării art. 3 și 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției, a fost admis apelul declarat de către Anatol Mătășaru și a fost modificată hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La data de 07 aprilie 2015 Anatol Mătășaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Chirtoacă, Ghenadie Floreac, Alexandru Mocanu, Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării art. 3 și 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la data de 08 aprilie 2009 Ghenadie Floreac, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu au încălcat grav cerințele art. 3 și 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ale art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova și ale art. 1, 2 pct. 2) și 4), 12 pct. 1), 14 și 15 din Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție.

A menționat că, persoanele enunțate au încălcat obligațiunile de serviciu și, anume, să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, să nu supună pe nimeni la torturi, să poarte responsabilitate personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, a legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale și a altor acte normative ce reglementează activitatea de serviciu.

A susținut că, Ghenadie Florea, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, în coparticipație cu colegii săi de serviciu și, anume, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu, l-au reținut, acționând în mod ilegal și abuziv față de el.

A afirmat că, a depus plângere cu privire la acțiunile abuzive ale persoanelor enunțate, fiind inițiată cauza penală nr. 2009018204 pe numele acestora.

A relevat că, prin sentința irevocabilă din 04 mai 2011 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, Viorel Chirtoacă, Ghenadie Floreac și Alexandru Mocanu au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal, acțiunea civilă a sa fiind admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța contencioasă.

A declarat că, prin acțiunile pârâților i-a fost cauzat atât prejudiciu material, cât și prejudiciu moral, fiindu-i încălcat dreptul la libertate și siguranță, drept garantat de art. 5 din Convenție și art. 25 din Constituția RM.

A mai declarat că, în momentul reținerii, pârâții au aplicat față de el, fără careva temei, forța fizică, în acest mod atentând la integritatea fizică și sănătatea sa, iar în urma acestor acțiuni ilegale a fost nevoit să treacă un tratament și să administreze anumite medicamente pentru a se reface din punct de vedere fizic.

A invocat că, în același timp, umilințele, la care a fost supus de către pârâți, i-au cauzat suferințe fizice prin inducerea unei stări de incertitudine asupra vieții și sănătății sale. Or, în momentul reținerii nu a fost informat despre motivul reținerii și de către cine este reținut, fără a-i fi comunicat unde urmează să fie dus. Incertitudinea asupra integrității sale a fost accentuată de lipsa comunicării motivelor reținerii, or, la acel moment nu avea de unde să cunoască dacă era reținut sau sechestrat.

A relatat că, conform extraselor din fișele medicale nr. 3 din 03 februarie 2011 și nr. 2 din 09 februarie 2012, starea sa este în corelare cu evenimentele traumatizante, prin care a trecut.

A invocat că, suma, care urmează să-i fie achitată drept compensație pentru prejudiciul moral suferit, constituie 10000 de Euro.

Referitor la prejudiciul material, a indicat că, acesta constă din cheltuieli ce țin de procurarea anumitor medicamente în sumă de 15000 de lei și cheltuieli ce țin de recuperarea sănătății, pe care urmează să le suporte pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, câte 18 zile pe an, pentru a-și recăpăta pe cât este posibil starea sănătății avută anterior reținerii, în sumă de 30000 de lei.

A considerat că, în aceeași măsură, pârâții urmează să acopere cheltuielile suportate pentru reprezentarea intereselor sale în fața organului de urmărire penală, a instanței penale și a instanței civile, pe care le estimează la suma de 35000 de lei.

A solicitat constatarea violării art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în sensul arestării și escortării în condiții inumane și degradante, constatarea violării art. 5 din Convenție în sensul reținerii fără un temei legal și încasarea în mod solidar de la pârâți a sumei de 10000 de Euro, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 30000 de lei, cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 35000 de lei.

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2015 a Judecătoarei Botanica, mun. Chișinău acțiunea depusă de către Anatol Mătășaru a fost admisă parțial, a fost constatată violarea art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în sensul că, Anatol Mătășaru a fost arestat și escortat în condiții inumane și degradante, a fost constatată violarea art. 5 din Convenție în sensul că, Anatol Mătășaru a fost reținut fără temei legal, și au fost încasate din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Anatol Mătășaru suma de 7000 de Euro convertiți în lei moldovenești la momentul executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 6000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 09 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate de către Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Finanțelor, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost restituită cauza spre rejudecare în prima instanță conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.

Prin încheierea protocolară din 03 noiembrie 2017 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a fost atras în proces Ministerul Justiției în calitate de copârât.

Prin hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoarei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de către Anatol Mătășaru a fost admisă parțial și au fost încasate din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Anatol Mătășaru suma de 30000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 6000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției, a fost admis apelul declarat de către Anatol Mătășaru și a fost modificată hotărârea primei instanțe prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la 30000 de lei până la 60000 de lei.

La data de 20 august 2018 Anatol Mătășaru, reprezentat de către avocatul Victor Panțîru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, emise cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

A menționat că, instanțele judecătorești au interpretat eronat legea și, anume, art. 1422 din Codul civil.

A susținut că, instanța de apel nu a motivat suficient respingerea cererii de apel înaintată de către Anatol Mătășaru, contrar dispozițiilor art. 390 alin. (2) CPC,

făcând concluzii greșite cu privire la drepturile și obligațiile intimaților, în special proporționalitatea prejudiciului moral în raport cu dreptul încălcat.

A afirmat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra capătului de cerere cu privire la repararea prejudiciului material.

A relevat că, prejudiciul material în sumă de 30000 de lei cauzat recurentului este compus din cheltuieli ce țin de procurarea anumitor medicamente și cheltuieli ce țin de recuperarea sănătății, pe care recurentul urmează să le suporte pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, însă ținând cont de perioada de timp îndelungată a procedurilor, bonurile fiscale ce au probat procurarea medicamentelor nu pot fi prezentate, unele din ele fiind pierdute.

A mai relevat că, intimații urmează să acopere cheltuielile recurentului, suportate pentru a fi reprezentat în fața organelor de urmărire penală, a instanței penale și a instanței civile în sumă de 20000 de lei și 15000 de lei pentru reprezentare în fața instanțelor judecătorești, ce au examinat litigiul în cauză.

A invocat că, despăgubirea solicitată urmează a fi încasată din contul Ministerului Finanțelor, în analogie cu prevederile art. 13' al Legii 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care stabilește procedura de compensare a prejudiciului în baza hotărârilor de judecată irevocabile.

La data de 25 septembrie 2018 Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel a interpretat eronat legea și a apreciat arbitrar probele.

A menționat că, elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face prin lege specială, iar, actualmente, o asemenea lege specială este Legea nr.1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A considerat că, prima instanță a aplicat eronat normele de drept material ce țin de repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în condițiile în care pentru aplicabilitatea dispozițiilor Legii enunțate necesită a fi întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute de art. 6, cât și de art. 3.

A susținut că, prima instanță eronat și neîntemeiat a admis, chiar și parțial, pretenția intimatului, în contextul în care, conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea enunțată, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală.

A afirmat că, pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale și, anume, existența faptei ilicite, respectiv, nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspundere statului.

A relevat că, în speță nu există o încheiere a judecătorului de instrucție sau a organului ierarhic superior, prin care ar fi fost declarate ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală.

A invocat că, prima instanță, la emiterea hotărârii, a ignorat prevederile art.118 alin. (1) CPC.

A declarat că, în speță nu sunt întrunite toate condițiile de aplicabilitate a Legii enunțate, nu există nici temei legal de a solicita repararea prejudiciului moral.

A subliniat că, suma prejudiciului moral, ce a fost acordată intimatului, este neîntemeiată, exagerată și nejustificată, nefiind prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente în acest sens.

A relatat că, în caz de neaplicabilitate a Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în speță nu există temei de a se solicita achitarea prejudiciilor cauzate din contul statului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierile din 14 noiembrie 2018 și 12 decembrie 2018 au considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin sentința din 04 mai 2011 Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 10 decembrie 2013 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, Ghenadie Floreac, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal și Ghenadie Floreac a fost

condamnat la 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de un an, iar Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu - la câte 2 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de un an, iar în baza art. 90 din Codul penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepselor aplicate inculpaților pe un termen de probă de un an fiecărui.

Din sentința judecătorească enunțată rezultă că, Ghenadie Floreac, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu au fost condamnați pentru faptul că, la data de 08 aprilie 2009, fiind persoane cu funcție de răspundere, în virtutea prevederilor art.123 din Codul penal, îndeplinind obligațiunile funcționale, au încălcat grav prevederile art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ale art. 24 alin. (2) din Constituția RM și ale art. 1, 2 pct. 2) și 4), 12 pct. 1), 14 și 15 din Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție și intenționat au comis excesul de putere în următoarele împrejurări.

La data de 08 aprilie 2009 căpitanul de poliție Ghenadie Floreac, fiind în serviciu și îndeplinind obligațiunile funcționale, a primit indicația de la superiori să-1 prezinte împreună cu colegii săi de serviciu, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu pe Anatol Mătășaru în incinta Comisariatului General de Poliție mun.Chișinău.

Necătând la faptul că, Ghenadie Floreac era inclus în grupul de urmărire penală pe cauza penală ce ține de manifestările în masă din 07-08 aprilie 2009 din mun.Chișinău, acesta, contrar prevederilor art. 199 și 235-242 CPP, nu a întocmit o citație sau o ordonanță de aducere silită pe numele lui Anatol Mătășaru, dar s-a deplasat împreună cu colegii săi de serviciu la domiciliul părții vătămate.

În jurul orei 09.30 a aceleași zi, Ghenadie Floreac împreună cu Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu, toți trei fiind în haine civile, aflându-se în curtea casei nr. 64B din șos. Hîncești, mun. Chișinău, s-au apropiat de Anatol Mătășaru și, prezentându-se, au solicitat să-i urmeze la Comisariatul General de Poliție mun.Chișinău, însă primind refuzul acestuia, Ghenadie Floreac, susținut de către Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu, urmărind scopul de a înfrânge rezistența fizică a lui Anatol Mătășaru, l-a doborât la pământ pe ultimul.

De asemenea, din sentința judecătorească enunțată rezultă că, Ghenadie Floreac, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, neavând nici o justificare de aplicare a violenței, acționând intenționat în vederea cauzării unei dureri și suferințe fizice, s-a urcat deasupra lui Anatol Mătășaru și i-a aplicat circa 6-8 lovituri cu pumnul în față.

Aderând la acțiunile superiorului, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu au aplicat și ei câte 3, 4 lovituri fiecare cu picioarele în regiunea picioarelor și a coastelor lui Anatol Mătășaru, apoi în jurul orei 10.00, l-au urcat pe ultimul în automobil pentru a-1 prezenta la Comisariatului General al Poliției mun. Chișinău.

În timpul escortării lui Anatol Mătășaru la Comisariatului General al Poliției mun. Chișinău, deși ultimul deja era imobilizat și nu mai opunea rezistență, din partea colaboratorilor de poliție Ghenadie Floreac, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu iarăși nejustificat a fost aplicată forța fizică.

Astfel, Ghenadie Floreac i-a aplicat lui Anatol Mătăsaru circa 10 lovituri cu pumnul în regiunea capului, iar colegii săi, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu i-au aplicat fiecare câte 5, 6 lovituri cu pumnul în regiunea coastelor și mâinilor.

În urma acțiunilor violente ale lui Ghenadie Floreac, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2667 din 15 octombrie 2009, lui Anatol Mătăsaru i-au fost provocate vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată exprimate prin: traumatism cranio-cerebral închis, comoție cerebrală, excoriații pe partea piloasă a capului, echimoze cu edem și excoriație pe nas, echimoze pe membrele superioare și inferioare, totodată, fiind știrbită imaginea organelor de drept în fața societății, fapt care în cumul a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, precum și drepturilor, intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Anatol Mătăsaru a solicitat constatarea violării art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale în sensul arestării și escortării în condiții inumane și degradante, constatarea violării art. 5 din Convenție în sensul reținerii fără un temei legal și încasarea în mod solidar de la Ghenadie Floreac, Viorel Chirtoacă și Alexandru Mocanu a sumei de 10000 de Euro, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 30000 de lei, cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 35000 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Anatol Mătăsaru suma de 30000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 6000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest respingând acțiunea.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Ministerul Justiției și Anatol Mătăsaru, reprezentat de către avocatul Victor Panțîru, a ajuns la concluzia netemeiniciei apelului declarat de către Ministerul Justiției, temeiniciei apelului declarat de către Anatol Mătăsaru, reprezentat de către avocatul Victor Panțîru, modificând hotărârea primei instanțe prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la 30000 de lei până la 60000 de lei.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural, respectiv, nu poate fi menținută.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea

și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, se va remarca că, în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei hotărârii contestate la caz, instanța de apel avea obligația de a pătrunde în esența criticilor aduse de către Anatol Mătășaru, reprezentat de către avocatul Victor Panțîru, în dezacord cu hotărârea primei instanțe și de a se pronunța asupra tuturor acestor motive.

Se constată, însă, că, contrar acestor prevederi legale, instanța de apel, judecând apelul declarat de către Anatol Mătășaru, reprezentat de către avocatul Victor Panțîru, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În acest sens, se reține că, Anatol Mătășaru, prin cererea de chemare în judecată, a solicitat și repararea prejudiciului material.

Este cert și faptul că, prima instanță a respins pretenția înaintată de către Anatol Mătășaru cu privire la repararea prejudiciului material.

Este de principiu că, menținând hotărârea primei instanțe, instanța de apel, într-un mod neînțeles, nu s-a referit în decizia recurată la acest capăt de cerere și nu a verificat temeinicia și legalitatea soluției primei instanțe în partea dată, deși hotărârea a fost contestată cu apel integral, inclusiv și în partea dată.

Se accentuează că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei diferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se pronunța în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz contra Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Se reține că, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European).

Însă, la caz, instanța de apel, pronunțând decizia din 21 iunie 2018, a omis să satisfacă standardele procedurale relevante referitoare la conținutul actului

judecătorească, încălcând normele de drept procedural.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, eroare judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o decizie întemeiată și legală, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile declarate de către Anatol Mătășaru, reprezentat de către avocatul Victor Panțiru și Ministerul Justiției.

Se casează integral decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatol Mătășaru împotriva lui Viorel Chirtoacă, Ghenadie Floreac, Alexandru Mocanu, Ministerului Justiției, Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Finanțelor cu privire constatarea încălcării art. 3 și 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și repararea prejudiciului material și moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic